

Kulturhistorisk karakterisering och bedömning

Lannaskede-Myresjö kyrka

*Lannaskede och Myresjö socknar i Vetlanda kommun
Jönköpings län, Växjö stift*

Kulturhistorisk karakterisering och bedömning

Lannaskede-Myresjö kyrka

*Lannaskede och Myresjö socknar i Vetlanda kommun
Jönköpings län, Växjö stift*

Rapport och foto: Robin Gullbrandsson
Grafisk design: Anna Stålhammar
Tryckning och distribution: Marita Axelsson

Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00
E-post: info@jkpglm.se
www.jkpglm.se

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor är återgivna enligt tillstånd:
Ur karta © Lantmäteriet. Medgivande MS20067/02097.

© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2007

Innehåll

Inledning	5
Bakgrund och omfattning	5
Karakteriseringens syfte	5
Uppläggning och rapport	5
Kulturhistorisk bedömning	5
Sammanfattande beskrivning	7
Beskrivning och historik	8
Kyrkomiljön	8
Kyrkobyggnaden	9
Historik	12
Kulturhistorisk karakterisering och bedömning	15
Att särskilt tänka på i förvaltning av kyrkan:	15
Händelsehistorik	16
Referenser	18
Arkiv	18
Tryckta källor	18
Tekniska och administrativa uppgifter	18

Inledning

Bakgrund och omfattning

På uppdrag av Lannaskede pastorat har Jönköpings läns museum utfört en kulturhistorisk inventering och karakterisering av Lannaskede-Myresjö kyrka. Arbetet har utförts i samband med upprättande av vård- och underhållsplan för kyrkobyggnaden och ska ingå som en del av detta. I Lannaskede pastorat har vård- och underhållsplanerna upprättats av Lennart Blomqvist, KyrkoKonsult Småland. Arbetet bekostades av medel från den kyrkoantikvariska ersättningen och påbörjades under 2006 avslutades under 2007. Rapporten omfattar en genomgång av kyrkobyggnadens historik, beskrivning av exteriör och interiör och en beskrivning av dess kulturhistoriska värde. Antikvarie Robin Gullbrandsson vid Jönköpings läns museum har varit rapportansvarig.

Karakteriseringens syfte

Syftet med karakteriseringen är att öka kunskapen om det kulturhistoriska arv som kyrkobyggnaden bär på. Mer konkret ska arbetet ligga till grund för de vård- och underhållsplaner som ska tas fram av varje församling och som är en förutsättning för att efter 2006 kunna söka kyrkoantikvarisk ersättning från stiftet. Rapporten ska också kunna ingå i länsstyrelsens och läns museets underlagsmaterial vid beslut i ärenden som berör kyrkobyggnaderna.

Uppläggning och rapport

Arbetet har varit uppdelat i en fältedel med inventering och fotografering och en arkivsökningsdel. De aktuella arkiv som gått igenom har främst varit länsstyrelsens arkiv över ärenden, med kopior från ATA:s arkiv i Stockholm. Jönköpings läns museum har också ett arkiv över handlingar och pressklipp mm. Befintlig hembygdsliteratur har använts i förekommande fall. Arkivuppgifterna utgör således en sammanfattning av genomgångna arkiv och omfattar inte en komplett beskrivning av händelser i kyrkans byggnadshistoria.

Rapporten är upplagd med en inledande kort sammanfattning, en beskrivning av kyrkomiljön och historiken i löpande text samt en beskrivning av kyrkans nuvarande utseende. Därefter följer den kulturhistoriska värderingen och bedömningen, och sist en händelsehistorik med händelser listade i kronologisk följd.

Kulturhistorisk bedömning

Den kulturhistoriska bedömningen har gjorts av Jönköpings läns museum i samarbete med länsstyrelsen i Jönköpings län. En kulturhistorisk bedömning är aldrig definitiv utan hela tiden föremål för omvärderingar. Vid bedömningen tas hänsyn till dels varje enskild

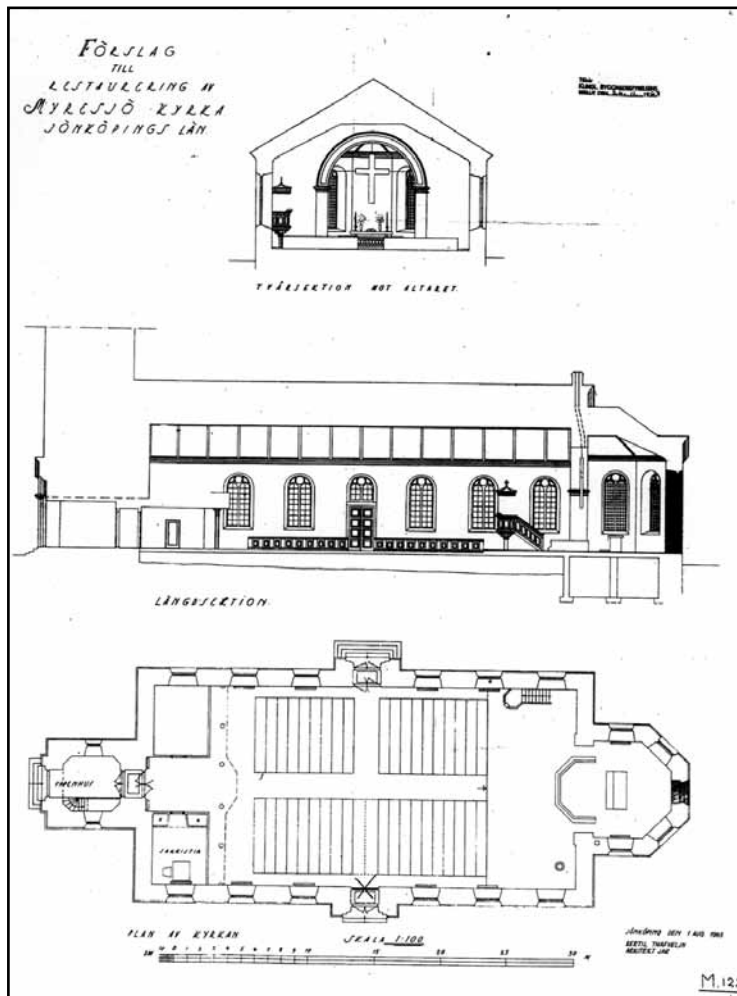
kyrkas egna värden, men också till värden i förhållande till andra kyrkor i stiftet och landet. Den kulturhistoriska värderingen och bedömningen nämner i de flesta fall inte enskilda byggnadsdetaljer utan beskriver värden och karaktärsdrag i stort.

Inför varje planerad förändring eller större underhållsåtgärd skall tillstånd inhämtas från länsstyrelsen och varje ärende behandlas där från fall till fall. Utifrån det kulturhistoriska värdet tas beslut om vilka åtgärder som får företagas samt vilka som är berättigade till kyrkoantikvarisk ersättning.

Denna rapport skall finnas tillgänglig på Växjö stift, länsstyrelsen i Jönköpings län, Jönköpings läns museum samt på respektive kyrklig samfällighet.

Sammanfattande beskrivning

Lannaskede-Myresjö kyrka är uppförd 1876 på gränsen mellan de båda socknarna. Kyrkans arkitektur är eklektiserande med polygonal absid i öster och torn med spira i väster. Den resliga och ljusa interiören har tredingstak och triumfbåge. Koret fick nuvarande utformning med bl.a. glasmosaik 1964 medan övrig inredning i stort sett är från byggnadstiden.

Bertil Thafvelins restaureringsförslag från 1963, utifrån ritning till Paul Bobergs restaurering 1934. ATA.

Beskrivning och historik

Kyrkomiljön

Lannaskede och Myresjö socknar ligger på det småländska höglandet, i det forna Njudungs folkland. Myresjö är en relativt liten socken, dominerad av skogsbygd, i söder tämligen höglänt. I nordväst utgör en stor myrmark gräns. Fram till en reglering 1865 så fanns här den sjö som gett socknen dess namn. I skrift är det belagt sedan 1290. Fornlämningar visar att bygden varit bebodd sedan stenåldern. Genom socknen går sedan gammalt landsvägen mellan Vrigstad och Vetlanda, häradets två forna centralorter. Fram till 1900-talets pastoratsregleringar var Myresjö en moderförsamling med Lannaskede som annex. Under 1700-talet så gällde åkerbruk och boskapsskötsel som de största näringarna. I socknen finns de gamla säterierna Bjädesjö och Bjädesjöholm med anor från 1600-talet. Den gamla kyrkbyn ligger i socknens nordvästra del, vid östra sidan av Myresjömossen, ursprungligen en sjöstrand. Med sammanbyggnaden av Lannaskede och Myresjö kyrkor 1876 kunde man tänka att sockencentrat skulle förskjutas till den nya kyrkplatsen vid sockengränsen. Men så skedde inte. Vid samma tid började en omfattande skogsindustri att växa fram. Med dragningen av Vetlanda-Sävsjö järnväg 1885 fick den gamla kyrkbyn en station och det blev där som flera sågverk kom att etableras kring förra sekelskiftet. På 1920-talet startades tillverkning av monteringsfärdiga trähus, vilken ännu fortlever.

Lannaskede-Myresjö kyrka ligger precis på gränsen mellan de båda socknarna, på nordslutningen av den s.k. Hjälmaåkrahöjden. Denna uppodlade åsrygg ligger i ett kuperat skogsområde, genomskuret av den gamla landsvägen. Kyrka och kyrkogård ligger vid vägens södra sida med den gamla sockenstugan på motsatt sida. Denna är en tvåvånings timmerbyggnad från omkring 1875 med rödfärgad liggande och stående panel samt sadeltak med tvåkupigt lertegel. Öster om sockenstugan är en parkeringsyta. Öster om kyrkogården står en ekonomilänga från 1993 med rödfärgad locklistpanel och tegeltäckt sadeltak. Några spridda gårdar och villor finns på slänten kring kyrkan.

Kyrkan ligger med koret åt nordost (anges nedan som om det låg rakt österut) i den norra och äldsta delen av kyrkogården. Koret befinner sig i Myresjö socken och tornet i Lannaskede. Hela kyrkogården sluttar kraftigt och är terrasserad. Gamla delen omges av kallmurar och trädkrans. På dess södra del står ett putsat bårhus. Kyrkogården sammanlänkas av grusgångar och trappor.

Lannaskede-Myresjö kyrka från 1876 är ett exempel på stilblandningen under det senare 1800-talet. Nyklassicism blandas med nystilar som inkorporerar drag från såväl romanik som gotik och barock.

Kyrkobyggnaden

Lannaskede-Myresjö kyrka är i sin helhet uppförd 1876. Kyrkan består av ett långhus med fullbrett kor och smalare polygonal absid i öster, i väster reser sig ett torn. Ingångarna är via mittportaler i norr och söder samt västportal i tornet.

Kyrkan vilar på en sockel av kanthuggen grå och röd granit med rå yta. Fasaderna bär en spritputs med något bruten vit kalkfärg. Omfattningar och listverk är slätputsade. Portalerna är utkragande och avslutas uppåt med spetsgavlar som kröns av plåtkors. Portarna utgörs av pardörrar med mörk fiskbenspanel, troligen från en senare restaurering. De sitter i flersprångiga smygar med rundbågskrön och överljus. Trapporna är av granit. Ovan nordporten sitter en kalkstensplatta med byggnadsår och regent. Kyrkans murar genombryts av sex axlar med stora rundbågsfönster. De ursprungliga, gråmålade träbågarna har en nyromansk indelning och rymmer handblåsta glasrutor i gjutjärnspröjs. Solbänkarna av kalksten är vitmålade. Alla sidor av absiden, utom den östligaste, genombryts av likadana fönster. Varje sida avslutas uppåt med en spetsgavel. Tornet trappas via en skiffertäckt gesims av mot sin klockvåning. Denna har fasade hörn och dess väggar genombryts av kopplade rundbågsiga ljudöppningar med svarta träluckor. Tornets takfot med konsoler är vitputsad. Torntaket utgörs av en karnisprofilerad huv med kupor, vilken via en åttkantig, sluten lanternin övergår i en spetsig spira, krönt av ett förgyllt kors på kula. Takfall och lanternin är helt klädda med svartmålad galvaniserad plåt. Långhuset bär ett flackt sadeltak med skiffertäckning medan absiden har samma slags plåttäckning som tornet. Takfoten som löper runt hela kyrkan är rikt profilerad

Norra mittportalen med inskriptionstavla. Fönstrens indelning är klart nyromansk.

Arvid Wallinders glasmosaik från 1964, föreställande Treenigheten.

Predikstolen ovan och den slutna bänkkiredningen nedan är från kyrkans byggnadstid och betyder mycket för upplevelsen av rummet.

Tredingstak och triumfbåge ger interiören en påtaglig resning. Stora delar av inredningen är från byggnadstiden, men koret är kraftigt förändrat vid flera tillfällen.

och vitputsad. Alla takfall har hängrännor och stuprör av kopparplåt, utom tornet som har stuprör av vit plåt. I det södra hörnet mellan kor och absid reser sig en hög, slammad tegelskorsten.

Kyrkans interiör har kvar sin huvudsakliga prägel från byggnadstiden genom rumsligheten och bevarad inredning. Koret är dock kraftigt förändrat under 1900-talet. Interiören kännetecknas av rymd och ljus. Långhuset övergår direkt i koret, vilket genom en triumfbåge övergår i absiden. I väster är en orgelläktare med underbyggnader från 1934. Ingångarna i väster, norr och söder har alla vindfång. De fyra bänkkvarteren definieras av mitt-, tvär- och sidogångar. Koret har predikstol i norr, i söder dopfont, dopaltare och ljusbärare. Framför läktarunderbyggnaderna är tre bänkrader borttagna för bord och stolar samt manöverpulpet. Golvet i långhuset utgörs av fennissade furubräder från 1934. Det två trappsteg högre liggande korgolvet består av polerade, grå kalkstensplattor från 1964. Det ytterligare något högre liggande absidgolvet är klätt med heltäckningsmatta. Väggarna är slätputsade och vitkalkade. Mellan fönstren sitter mässingslampetter. Triumfbågen är lika bred som absiden och markeras av två pilastrar som bär en rundbåge. Till vindfången sitter grå pardörrar från 1934 med utanpåliggande lister. Fönstren har ljusgrå innerbågar från 1934, i absiden med blyinfattade, färgade och patinerade antikglas. Kyrkorummets ursprungliga tredingstak består av luttvättad furupanel inom gråbetsade ramverk. Absidens valmade paneltak är vitmålat.

Det fristående altaret i absiden är från 1964. Det består av tre hällar av hyvlad kalksten och en altarskiva av fennissad furu. Ett stycke bakom altaret står på ett stälstativ en tredelad glasmosaik

av Arvid Wallinder; Nässjö, från samma år. De tre tavlorna gjutna i betong symboliserar Treenigheten. Den femsidiga altarringen är från byggnadstiden, men har mist sina grindar. Den utgörs av ett grått ramverk med brunrosa fyllningar och förgyllda lister. Stoppat knäfall och armstöd är klädda med skinn. Predikstolen från byggnadstiden har en femsidig korg buren av akantusvoluter. På sidorna är rundbågsfyllningar med reliefer av kristna symboler. Det flacka, åttakantiga ljudtaket artikuleras av en strålsol och kors på kula. Predikstolen är grå med brunrosa fyllningar samt förgyllda listverk och dekor. Dopfunten av slipad gotlandskalksten är ritad 1945 av arkitekt Karl Martin Westerberg med reliefer av skulptören C O Avén. På ömse sidor om triumfbågen hänger nummertavlor från byggnadstiden. Bänkinredningen stammar också från byggnadstiden. Sitsar och ryggar är ombyggda 1934. Mot mittgången har bänkarna dörrar med halvfranska fyllningar. Även bänkskärmarna har detta utförande. Invändigt är bänkinredningen hållen i grågrön lasyr. Utvändigt är det ljusgrått ramverk med beiga fyllningar och brun lasyr. Läktaren är från byggnadstiden och bärs av sex åttakantiga pelare med mörkbrun bemålning. Läktarens mittparti kragar ut något. Det kraftigt profilerade bjälklaget övergår i en bröstning i form av ett ramverk med liggande helfranska fyllningar. I den mellersta är en förgylld relief av lyra, trumpet och lagerkvistar. Ramverket är ljusgrått med mörkare fyllningar och förgyllda lister. De ursprungliga läktarbänkarna står kvar på läktarens norra sida. Orgelverket är byggt av P L Åkerman 1876. Det har 13 stämmor fördelade på två manualer och pedal. Spelbordet är fristående. Orgeln har en nyromansk fasad i pärlgrått med förgyllda listverk och dekorer. De rundbågiga pipfälten ansluter i sin form till fönstrens indelning. Mittfältet kröns av en tempelgavel med lyra och urnor. Av icke ovan nämnda inventarier i kyrkorummet kan nämnas den ursprungliga altartavlan som nu hänger under läktaren. Denna är

Orgeln med verk av Åkerman från 1876 har ett högt musikhistoriskt värde, samtidigt som den nyromanska fasaden utgör ett självklart inslag i kyrkorummet.

Dopfunt från 1948 av arkitekt K M Westerberg och skulptör C O Avén.

Ovan den ursprungliga altartavlan av Ludvig Frid, efter ett berömt original av dansken Bloch. Detta är en av flera kopior som Frid gjorde av målningen. Tavlan ingick i en altarskärm vars delar är bevarade i tornet, se nedan.

en olja på duk av Ludvig Frid från 1881, kopierad efter Blochs berömda målning ”Kommen till mig”.

De något indragna läktarunderbyggnaderna består av en sakristia i söder och ett förråd i norr, båda väl tilltagna. Väggarna är av re- veterad spont. Vapenhuset har en plan med fasade hörn. I söder är gråmålad trappa med fyllningsskärm. Under denna är elcentralen inrymd. Golvet består av hyvlade kalkstensplattor från 1964. Väggarna är slätputsade och vitkalkade. Till vindfånget mot kyrkorummet står en grå pardörr från byggnadstiden med halvfranska fyllningar. Det plana, gråmålade brädtaket är också från byggnadstiden. Andra våningen ursprunglig läktardörr och trappa. På tredje våningen finns en skrubb med de olika delarna till den 1934 borttagna altarskärmen. Dessa är målade i pärlgrått och guld. På fjärde våningen hänger klockorna. Storklockan är gjuten 1853 av C A Norling, Jönköping. Mellanklockan är senmedeltida och utan inskription. Lillklockan är gjuten 1951 av M & E Ohlsson, Ystad. Alla tre har elringning av äldre typ. Lucköppningen är automatiserad.

Historik

1872 fattades beslut om sammanbyggnad av Lannaskede och Myresjö socknars bristfälliga medeltidskyrkor. Följande år färdigställdes en ritning av arkitekt Edvard von Rothstein vid Överintendentsämbetet. Kyrkan uppfördes av gråsten 1876 på gränsen mellan de båda socknarna. Kyrkorummet och dess inredning var målat helt i vitt och grått med ett språkband i triumfbågen som enda dekoration. Sakristian var inrymd i absiden och skildes av med en altarskärm. Uppvärmningen skedde genom två järnkaminer. Men frånvaro av såväl innanfönster som trossfyllning i golv och tak gjorde kyrkorummet kallt och dragigt. 1928 väcktes frågan om restaurering. Kaminerna var utbrända, interiören nedrökt och grå, dörrarna otäta.

Restaureringen genomfördes 1934 efter program upprättat av arkitekt Paul Boberg, Växjö. Fasaderna lagades och avfärgades på nytt. Absidtakets skiffertäckning ersattes med plåt och skiffer från detta användes till att laga långhuset. Torntakets plåt ommålades. Nya hänggrännor och stuprör uppsattes. Exteriöra snickerier oljemålades. Kaminerna ersattes av uppvärmning med lågtrycksånga, varvid ett pannrum grävdes under absiden. Nytt isolerat golv inlades. Mellan vapenhus och kyrka ordnades ett vindfång. Kyrkorummet fick nya portar. Flera förändringar företogs i koret. Dels var det för litet vid jordfästningar, dels upplevdes ljuset från absiden som störande och arkitekten fann altartavlan för liten och i dålig proportion till den stora triumfbågen. Sakristian byggdes in under läktaren liksom ett förråd. Altarskärmen avlägsnades och altare samt altarring flyttades in i absiden. Fondväggens fönster i absiden igenmurades. Alla fönster försågs med innerbågar, i absiden med patinerat antikglas.

Fotografi från 1931 som visar korets ursprungliga utseende med altarskärm och sakristia i absiden. Färgsättningen är helt i grått och vitt utan några större kontraster. Fotograf: Paul Boberg. ATA.

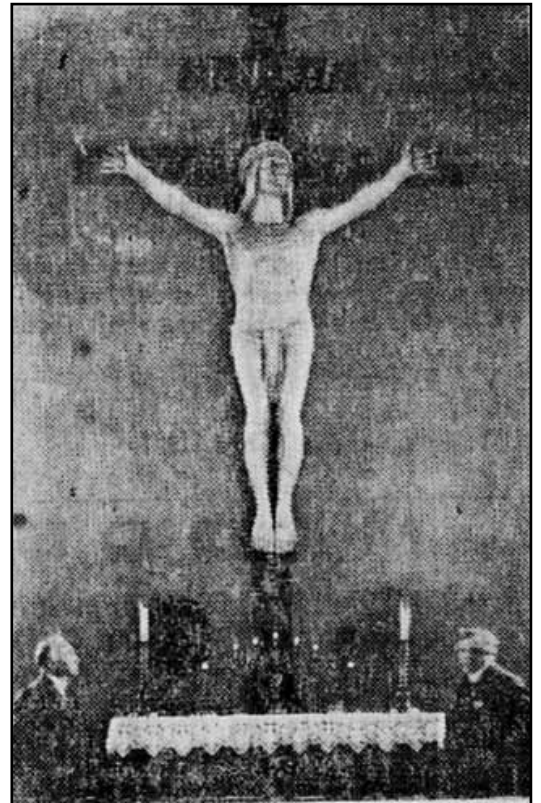
Innertaket försågs med trossfyllning för att ytterligare förbättra värmeekonomin. Bänkarnas ryggar och sitsar byggdes om för att erhålla större bekvämlighet. Interiören ommålades i sin helhet. Väggarna avsågs att ges en varm brun kalkfärg medan taket skulle strykas med matt oljefärg i ljus ton. 1937 färdigställdes en ny altarprydnad för absidens fondvägg. Det rörde sig om ett storskaligt krucifix i silverpoppel, snidat av den från bygden komne skulptören Adolf Jonsson, Stockholm. 1945 tillverkades en dopfunt, ritad av arkitekt Karl Martin Westerberg med dekor av skulptören C O Avén.

1951 elektrifierades klockringningen. 1956 gavs tillstånd för exteriöra underhållsarbeten, projekterade av ingenjör Erik Persson vid Johannes Dahls arkitektfirma, Tranås. Arbetena avsåg lagning av skadad puts med KC-bruk och hydrauliskt kalkbruk. Avfärgningen skulle ske med kalkfärg, lätt brun med guldockra och bensvart. Skiffertaket skulle rengöras och skadade skiffer utbytas. Plåttaken skulle målas med svart oljefärg samt kors på kula omförgyllas. Dörrarna skulle avlutas, laseras och oljebrännas. Fönstren skulle ommålas i befintlig kulör, ljudluckorna med svart oljefärg. 1961 elektrifierades belysningen.

1964 skedde en större inre renovering efter program av arkitekt Bengt Thafvelin, Jönköping. Sprickor och bom på väggarna i kyrkorummets sydöstra del åtgärdades. Väggarna fick en ny avfärgning med kalk efter sandblästring och vattrivning. Därvid borttogs språkbandet på triumfbågen. Snickerierna fick nuvarande färgsättning. Ett nytt fristående altare tillverkades med en glasmosaik av Arvid Wallinder, Nässjö. Altarväggens krucifix magasinades, eftersom församlingen fann det "oestetiskt". Korgolvet belades med kalkstensplattor, likaså golvet i vapenhuset där även den norra trappan revs. I absiden inlades heltäckningsmatta. Tre bänkrader framför läktaren avlägsnades. Byggmästare var Ljungdahl från Eksjö och

Den senmedeltida mellanklockan.

Fotografi i Smålands Folkblad 1937 som visar det nyinvigda krucifixet, flankerat av dåvarande kyrkoherden och skulptören Adolf Jonsson. JLM.

målarmästare Rune Håkansson, Äng. Orgeln sågs över av Olof Hammarberg, Göteborg. 1968 försågs pannrummet med en ny skorsten. 1970 tvingades man bryta upp golvet och byta ut de svampgripna och fuktskadade bjälkarna. Den obefintliga ventilationen åtgärdades. Byggmästare var Harald Franzén, Myresjö. Vid samma tillfälle skedde förbättrad isolering av innertaket, putslagningar och reparation av skiffertaket. Byggmästare var för dessa arbeten Lennart Flink, Sävsjö. 1984 omkalkades fasaderna. 2000 omlades det läckande skiffertaket och tornspiran lagades samt ommålades. Skadad skiffer utbyttes mot skiffer bruten i Ramkvilla. För projekteringen stod Byggnadsbyrån AB, Vetlanda. 2003 installerades en ny högtalaranläggning med manöverpulpet. 2005 lösgjordes altarmosaiken och ställdes på ett stativ bakom altaret för att möjliggöra mässa "versus populum".

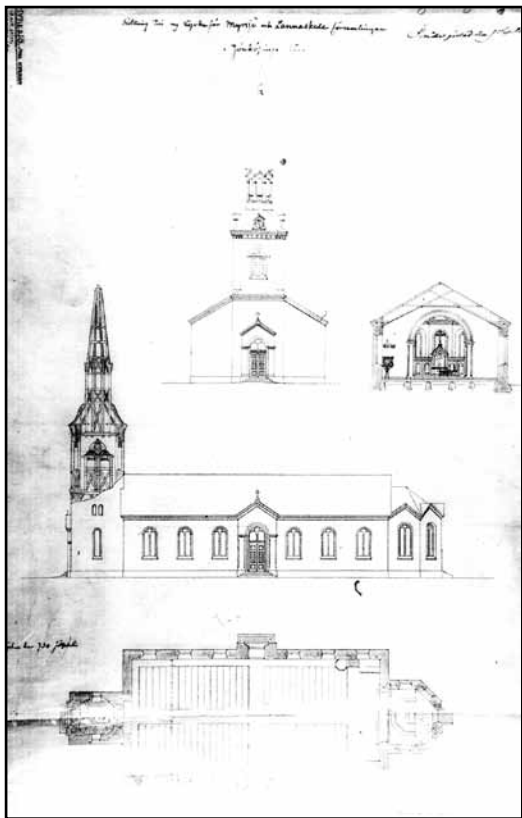
Fotografi från 1931 som visar kyrkorummet innan läktarunderbyggnaderna. Till höger en av de två kaminer som då värmdes upp kyrkan. Fotograf: Paul Boberg. ATA.

Kulturhistorisk karakterisering och bedömning

Lannaskede-Myresjö kyrka är ett exempel på 1800-talets fåtaliga sammanbyggnader av sockenkyrkor i Småland. Den stora kyrkan är uppförd 1876 på gränsen mellan de båda socknarna, efter ritningar av arkitekt Edvard von Rothstein. Arkitekturen är ett uttryck för det senare 1800-talets eklekticism, d.v.s. blandning av olika stilar. Detta yttrar sig i den mångsidiga absiden, portalernas spetsgavlar och tornets barockmässiga huv med spira. Symmetrin och de stora, ursprungliga rundbågsfönstren är ett arv från nyklassicismen. Långhusets skiffertak är ett uttryck för regionala material. Interiörens karaktär är i stort kvar från byggnadstiden med tredingstak och vid triumfbåge. Den ljusa färgsättningen ligger relativt nära den ursprungliga och bidrar till intrycket av rymd. Kyrkorummet har bevarat mycket av sin rena enkelhet. En stor del av inredningen är kvar från byggnadstiden i form av altarring, predikstol, läktare och slutna bänkkvarter, sistnämnda har stor betydelse som rums-skapande faktor. Koret är däremot väsentligt förändrat under 1900-talet genom borttagning av altarskärm, inläggning av kalkstensgolv och insättning av antikglasfönster. Nuvarande altare är från 1964 liksom glasmosaiken av Nässjökonstnären Arvid Wallinder. Orgeln är byggd samtidigt med kyrkan av P L Åkerman och har inte genomgått någon större förändring, varför dess musikhistoriska värde är ansenligt. Diskreta läktarunderbyggnader tillkom 1934. Den ursprungliga altarskärmen förvaras i tornet och dess oljemålning av Ludvig Frid hänger under läktaren. Den ena av klockorna är senmedeltida.

Att särskilt tänka på i förvaltning och användning av kyrkan:

- Kyrkans föga förändrade exteriör representerar stilblandningen under 1800-talets senare del.
- Skiffertaket är ett regionalt särdrag.
- Interiörens huvudsakliga prägel av byggnadstidens ideal.
- Bevarad inredning från uppförandet.
- Glasmosaiken från 1964.
- Orgelverket från 1876.
- Äldre inredning tagen ur bruk i kyrkorum och biutrymmen.
- Medeltida klocka.

Edvard von Rothsteins ritning till ny kyrka för Lannaskede och Myresjö. ATA.

Händelsehistorik

1876

Nybyggnad – kyrkan i sin helhet. Arkitekt Edvard von Rothstein, Överintendentsämbetet. 13-stämmigt orgelverk. Orgelbyggare L P Åkerman, Stockholm. (Carlsson 1973; JLST)

1881

Altartavla av Ludvig Frid. (Inskription)

1934

Restaurering. Ny fasadavfärgning. Skiffer på absidtak ersätts med plåt. Långhusets skiffertak lagas. Torn tak ommålas. Kaminuppvärmning ersätts med centralvärme och lågtrycksånga. Pannrum byggs under absiden. Nytt isolerat golv inläggs. Vindfång byggs mellan vapenhus och kyrkorum. Nya portar. Innanfönster insätts, i absiden med patinerat antikglas. Absidens fondfönster igenmuras. Sakristian flyttas från absiden till inbyggnad under läktaren. Inbyggnad även för förråd. Altarskärmen rivs och altaret flyttas in i absiden. Isolering av innertak. Bänkar byggs om till större bekvämlighet. Inre ommålning. Arkitekt Paul Boberg, Växjö. (JLST)

1937

Krucifix av skulptör Adolf Jonsson, Stockholm. (JLM)

1945

Dopfont. Arkitekt Karl Martin Westerberg, Stockholm. Skulptör C O Avén. (JLST)

1951

Elektrisk klockringning. (JLST)

1956

Tillstånd för exteriör renovering. Putslagning med KC-bruk och avfärgning med kalkfärg. Reparation av yttertak och ommålning av snickerier. Ingenjör Erik Persson, Johannes Dahls arkitektfirma, Tranås. (JLST)

1961

Elektrifiering av belysning. (JLST)

1964

Inre restaurering. Lagning av puts i sydost och ny avfärgning med kalk. Språkband i triumfbåge tags bort. Ny färgsättning på snickerier. Nytt fristående altare med glasmosaik. Krucifix avlägsnas. Nytt golv av kalksten i kor och vapenhus. Norra vapenhustrappan bort, liksom tre bakre bänkraderna. Arkitekt Bengt Thafvelin, Jönköping.

Glaskonstnär Arvid Wallinder, Nässjö. Byggmästare Ljungdahl, Eksjö. Målaremästare Rune Håkansson, Äng. (JLST)

1968

Ny skorsten. (JLST)

1970

Byte av rötskadat golvbjälklag, ventilering av detsamma. Putslagning på fasader, reparation av skiffertak och isolering av innertak. Byggmästare Harald Franzén, Myresjö, och Lennart Flink, Sävsjö. (JLST)

1984

Fasader omkalkas. (JLST)

2000

Omläggning av skiffertak och reparation av tornspira. Byggnadsbyrå AB, Vetlanda. (JLST)

2003

Ny högtalaranläggning med manöverpulpet. (JLST)

2005

Altaret görs fristående från glasmosaiken. (JLM)

Tro, hopp och kärlek på predikstolen.

Referenser

Arkiv

Jönköpings läns museums arkiv. (JLM)

Länsstyrelsen i Jönköpings arkiv, med kopior ur ATA. (JLST)

Tryckta källor

Carlsson, Sten L. Sveriges kyrkorglar. Lund 1973.

Kulturhistorisk utredning och bevarandeförslag för Vetlanda kommun. Jönköping 1989.

Rogberg, Samuel. Historisk beskrifning om Småland. Karlskrona 1770.

Småland – landskapets kyrkor. Stockholm 2006.

Svenskt ortnamnslexikon. Uppsala 2003.

Sverige. Geografisk beskrivning. Del V. Stockholm 1931.

Sveriges bebyggelse. Landsbygden. Jönköpings län I. Uddevalla 1952.

Tekniska och administrativa uppgifter

Jönköpings läns museums dnr: 376/06

Beställare: Lannaskede kyrkliga samfällighet

Fastighetsägare: Lannaskede kyrkliga samfällighet

Rapportansvarig: Robin Gullbrandsson

Foto: Robin Gullbrandsson

Län: Jönköpings län

Kommun: Vetlanda kommun

Socken: Lannaskede och Myresjö socknar

Fastighetsbeteckning: Broby 4:17

Belägenhet: Ekonomiska kartans blad Myresjö 6E 2j 1989

Dokumentationsmaterialet förvaras i Jönköpings läns museums arkiv

Lannaskede-Myresjö kyrka är en av få kyrkor som sammanbyggdes i länet under 1800-talet. Kyrkan stod färdig 1876 på gränsen mellan de båda socknarna. Arkitekten Edvard von Rothstein har skapat en tidstypisk kyrka i eklekticistisk anda, där flera olika stilar samsas. I samband med upprättande av vård- och underhållsplan har Jönköpings läns museum utfört en kulturhistorisk karakterisering och bedömning av kyrkan. Detta syftar till att lyfta fram byggnadens kulturhistoriska värden.